

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Dziś: Abdona. Jutro: Ignacego. m.p. Piątek, 30 lipca 1943 r. Nr. 318.

PRZEMÓWIENIE PREZ. ROOSEVELTA

Londyn, 29. VII. Prez. Roosevelt wygłosił przez radio przemówienie do narodu amerykańskiego, w którym stwierdził m. in., że w gmachu osi nastąpiła już pierwsza rysa. Zbrodniczy reżim faszystowski rozpada się w gruzy. Mussolini zostanie ukarany za swe zbrodnie, podobnie jak żaden inny zbrodniarz wojenny nie uratuje się swym ustąpieniem. Narody sprzymierzone nie wdadzą się w żadne konszachty z faszyzmem, ani też rząd, posiadającym podobne zabarwienie. Warunki pokojowe dla Włoch są takie same, jak dla Niemiec i Japonii - bezwzględna kapitulacja. Wojna z Włochami prowadzona będzie tak długo, dopóki naród włoski nie zrozumie sam bezcelowości dalszego oporu. Włochy odrodzą się same na zasadach wolności i demokracji. Sprzymierzeni przywrócą we Włoszech godność ludzką i oswobodzą naród włoski z jarzma strachu i głodu. Mówiąc o inwazji na Sycylię Roosevelt stwierdził, że siły sprzymierzonych użyte zostały we właściwym czasie i miejscu. W początkowych działaniach inwazyjnych wzięły udział 3 tys. okrętów i statków, które przewiozły 160 tys. wojsk amerykańskich, brytyjskich, kanadyjskich i francuskich, 14 tys. pojazdów mechanicznych, 600 czołgów i 1800 dział. Dniem i nocą płyną na Sycylię dalsze posiłki. Straty na froncie sycylijskim są znacznie mniejsze niż przewidywano. Twardy opór niemiecki pod Cataną nie jest żadną niespodzianką, ale dzielne wojska brytyjskie zmuszą Niemców do zapłacenia drogiej ceny za każdy dzień opóźnienia ostatecznego zajęcia Sycylii przez sprzymierzonych.

PROKLAMACJA GEN. EISENHOWERA

Londyn, 29. VII. Radio Algier nadało w językach włoskim, niemieckim, francuskim i angielskim proklamację gen. Eisenhowera do narodu włoskiego, w której oświadcza, że jeżeli Włosi natychmiast zaprzestaną udzielania pomocy Niemcom, to sprzymierzeni dopomogą im usunąć wojska niemieckie z kraju i oszczędzą im dalszych okropności wojny. Pochwalamy naród włoski i króla - brzmi proklamacja - za pozbycie się Mussoliniego, który wplątał naród włoski w wojnę, jako narzędzie w rękach Hitlera i sprowadził Włochy na skraj przepaści. Włosi usunęli sami główną przeszkodę do zawar-

cia pokoju. Jedyną przeszkodą są dziś wojska niemieckie, znajdujące się na ziemi włoskiej. Chcąc pokój - możecie otrzymać go natychmiast. Będzie to pokój honorowy, którego ofertę złożyły już wam rządy brytyjski i amerykański. My sami uwolnimy ziemię waszą od Niemców. Jesteśmy gotowi odesłać do kraju wszystkich jeńców włoskich, wziętych do niewoli w Tunisie i na Sycylii, jeżeli zwolnieni zostaną wszyscy jeńcy brytyjscy i alianccy, znajdujący się w rękach włoskich. Nasza okupacja na Sycylii wykazuje jasno, z jakimi intencjami przychodzimy do narodu włoskiego. Przywrócić pragniemy do życia odwieczne tradycje wolnościowe Włoch.

WE WŁOSZACH

Londyn, 29. VII. Wiadomości nadchodzące ze Szwajcarii wskazują, że w całych Włoszech odbywają się w dalszym ciągu demonstracje na rzecz pokoju. Z płn. Włoch, które były głównym terenem zamieszek, niepokoje i manifestacje przeniosły się również do Rzymu i Neapolu. W szeregu fabryk wybuchły strajki. W Rzymie tłumy demonstrują przed pałacem Weneckim, na którego balkonie tak często ukazywał się dawniej Mussolini. Manifestanci wznoszą okrzyki: Chcemy pokoju i wolności! W Mediolanie wszystkie banki są zamknięte, strajk rozszerza się z godziny na godzinę. Lokale, w których ukrywają się faszyci, oblegane są przez tłumy. Zlinczowano jednego z uczestników zabójstwa Matteotiego.

Londyn, 29. VII. Z Madrytu donoszą, że Mussolini przewieziony został do willi królewskiej w miejscowości kąpielowej Viareggio. Ze Szwajcarii donoszą, że b. sekretarz partii faszystowskiej Farinazzi, jeden z najbliższych w swoim czasie współpracowników Mussoliniego, schwytany został na granicy w chwili, gdy usiłował ratować się ucieczką do Niemiec. Postawiono go podobno przed sądem, jako oskarżonego o zdradę stanu.

Londyn, 29. VII. Radio włoskie podało, że na dzisiejszym posiedzeniu rząd marsz. Badoglio uchwalił: 1/zwolnić wszystkich więźniów politycznych w drodze najkrótszej procedury, 2/aresztować licznych członków partii faszystowskiej w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, 3/zamknąć izbę ustawodawczą i rozwiązać faszy

stowską organizację korporacyjną, 4/w ciągu 4 mies. po wojnie powołać nowy parlament, 5/na czas wojny nie dopuścić do powstania żadnych partii politycznych.

Londyn, 29.VII. Ze Szwajcarii donoszą, że komunikacja kolejowa, telefoniczna i telegraficzna między Niemcami a Włochami została przerwana.

WIELKA WYDARZENIE WE WŁOSZACH

Londyn, 29.VII. Naprężenie na Bałkanach trwa nadal. W Budapeszcie, Bukareszcie i Sofii trwają w dalszym ciągu obrady rządów. Podobno syn premiera węgierskiego Kallaya udał się do Ankary. Król Borys zwołał u siebie tajną naradę, po której jeden z generałów wyjechał miał do Szwajcarii. Źródła niemieckie podają, że Włochy poinformowały Bułgarię, iż trwają w zamiarze utrzymania paktu osi. Wielce podniecone nastroje panują w Hiszpanii i Portugalii.

Londyn, 29.VII. Dla nastrojów niemieckich, powstałych na skutek sytuacji we Włoszech, charakterystyczna jest cytata z jednego czołowych dzienników Rzeszy, który pisze: "Nie wiemy co przyniesie następnych 48 godzin, ale czujemy, że polegać musimy na swych własnych siłach. Nadzieje nasze opieramy tylko na możliwościach własnej maszyny wojennej."

Na froncie sycylijskim

DALSZE POSTĘPY SPRZYMIERZONYCH

Londyn, 29.VII. Na zachodnim odcinku frontu sycylijskiego wojska amerykańskie i kanadyjskie poczyniły dalsze postępy. Kanadyjczycy zajęli miasto Leonforte o 16 km na półn.wschód od Enny/, następnie zaś zdobyli ważny węzeł komunikacyjny Agira, znajdujący się w odległości niespełna 14 km od silnie umocnionego miasta Ragalbuto, gdzie linia frontu skręca na północ. Wojska amerykańskie zdobyły również ważny ośrodek komunikacyjny Nicosia/około 28 km na południe od silnie ufortyfikowanego portu San Stefano/. Amerykanie i Kanadyjczycy podeszli już pod główne umocnienia obronne npla na półn.wschodnim froncie. Lotnictwo sojusznicze bombardowało w dalszym ciągu drogi i koncentracje wojsk n-pla. Zestrzelono 3 samoloty osi kosztem jednego aparatu sojuszniczego.

Na zachodzie nie ustaje

WIELKA OFENSYWA LOTNICZA

Londyn, 29.VII. Dziś w ciągu dnia silne formacje ciężkich bombowców amerykańskich dokonały nalotów na stożnic budowy okrętów podwodnych w Kilonii i fabrykę samolotów w Warnemünde w półn.zachodnich Niemczech. Amerykanie zestrzelili wiele myśliwców

niemieckich, do baz nie powróciło 10 bombowców. Brytyjskie myśliwce bombardujące atakowały obiekty wojskowe w okolicy Amsterdamu.

Londyn, 29.VII. W ciągu ostatniego tygodnia lotnictwo brytyjskie i amerykańskie przeprowadziło na zachodzie serię najliczniejszych i najsilniejszych ataków lotniczych od początku wojny. Sami tylko lotnicy brytyjscy zrzucili 7 mil. kg bomb na Hamburg, Essen i inne miasta Rzeszy. W Hamburgu wciąż jeszcze trwają pożary, wywołane nocą wczorajszej w czasie szóstego z rzędu nalotu na to miasto. W tym najcięższym nalocie na terytorium Niemiec brały również udział bombowce polskie. Myśliwce brytyjskie dokonały w czasie tygodnia ponad 2 tys. wypadów na Niemcy i Włochy okupowane.

RÓŻNE WIADOMOŚCI

- Na cmentarzu lotników polskich w Newark odbył się pogrzeb ś.p.gen. Wilmęckiego, ś.p.płk. Marcinkiego i ś.p. por. Ponikiewskiego. W pogrzebie wziął udział Naczelny Wódz gen. Sosnkowski.

- Amerykański minister wojny Stimson przybył do Afryki Płn. W bieżącym miesiącu bawił on w Londynie, gdzie odbył on szereg konferencji z członkami rządu brytyjskiego i najwyższymi dowódcami.

- Ogłoszono oficjalnie, że w nalocie na obiekty wojskowe w Rzymie brało udział 700 samolotów, które zrzuciły 1 mil. 100 tys. kg bomb.

- Agencja Reutersa donosi z Malty, że Papież przekazał na ręce arcybiskupa kupi Malty 5 tys. funtów sterlingów na rzecz pomocy dla ofiar bombardowań. W marcu ubiegłego roku Papież przekazał taką samą sumę na odbudowę kościołów na Malcie.

- Na froncie wschodnim nie zaszły w czasie ostatniej doby ważniejsze zmiany. Moskwa donosi o dalszych postępach wojsk sowieckich w rejonie Orła.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 30.VII. Ostatnie doniesienia z Włoch podają, że usuniętych zostało 21 prefektów miast włoskich, wśród nich prefekci Mediolanu, Triestu i Wenecji.

Londyn, 30.VII. Z Berlina donoszą, że ambasador włoski Alfieri nie powróci na swe stanowisko. Alfieri brał udział w ostatnim posiedzeniu rady faszystowskiej, które zdecydowało o ustąpieniu Mussoliniego.

Londyn, 30.VII. Rząd marsz. Badoglio zarządził, że jako jedyne godło może być wywieszana trójkolorowa flaga włoska.

Londyn, 30.VII. W Sofii doszło do burzliwych demonstracji przeciwko osi.